

[H. K. Sørensen.]

interesseafvejning samtidig med en human bedømmelse — og det er vel det, man gerne skulle nå til.

I spørgsmålet om de tilskadekomnes og de efterlattedes frie rådighed over erstatningsbeløbene henviser jeg til den højtærede ministers fremsættelse, hvori den højtærede minister gjorde opmærksom på, at der egentlig ikke forelå nogen ændring på dette område, men kun en art stadfæstelse af praksis. Vel forstår jeg, at man i mange tilfælde ønsker, at beløbene skal tilflyde de efterlattede eller de tilskadekomne i form af periodiske ydelser; alle, der har beskæftiget sig med socialt arbejde, har set rigeligt med eksempler på, at det var af det gode; men jeg beder alligevel om, at man husker, — og det vil i virkeligheden sige, at det er os, som under behandlingen af denne lov skal huske det — at i mange tilfælde kan det midt i ulykken for en driftig og viljestærk mand være en ekstraordinær chance blot én gang i sit liv at komme til at råde over noget, der kan kaldes en kapital. Det er jo nemlig sådan i Danmark, at blot et beløb på 2 gange en lille årsindtægt er en løftestang, som kan få afgørende indflydelse på et enkelt menneskes liv, for resten også på en egns eller et samfunds liv. Jeg minder om fabrikken Asani i Viborg, hvis start skyldes en lille erstatning, der kom til den rette mand på det rette sted og det rette tidspunkt. Dette eksempel står ikke alene — jeg ville være i stand til at supplere det — og et sådant tilfælde som det enkelte, jeg her har draget frem, kan for samfundet vel nok opveje mange, der får det modsatte forløb. Derfor beder jeg om, at man ikke gør adgangen dertil for snæver. Det forekommer mig, at man ved lovforslaget er inde på en vej, der kunne gøre denne adgang for snæver. Også dette spørgsmål egner sig til en indgående behandling i udvalget.

Vedrørende erstatningen til efterlattede kommer det specielle moment ind, som jeg før hentydede til. Faktisk må den højtærede ministers bemærkninger til § 39 — jeg hentyder til bemærkningernes sidste stykke — læses sådan, at der her kommer en besparelse frem. Det ser ud til, at en enke fremover vil få mindre end i dag, hvis hun vel at mærke gifter sig igen. Hun får

mindre, hvis hun gifter sig efter 1, 2 eller 3 års forløb, og med giftermål efter 3 års forløb får hun 23 000 kr. mod i dag ca. 28 000 kr. Lader hun derimod være med at gifte sig eller er så beregnende, at hun blot flytter sammen med en mand og altså undgår selve giftermålet, får hun godt 63 000 kr.; og kun for så vidt den højtærede socialminister vil regne med, at mere end to tredjedele af enkerne gifter sig igen, eller at enker ikke kan regne, vil der blive besparelse; ellers vil der blive stigning. Der er altså her tale om en vis forskelsbehandling.

Det gælder også på et andet område. Lad os sige, at en dame bliver enke i 25-30 års alderen. Hun skal i henhold til, hvad jeg lige har sagt, have 50 pct. af årslønnen i de to første år, efter at hun er blevet enke, og resten af livet skal hun have 30 pct., altså hvis hun ikke gifter sig igen. Det er den understøttelse, der som kapitaliseret værdi bliver til ca. 63 000 kr. Men tænker vi os, at det er manden, som i 25-30 års alderen bliver 50 pct.s invalid, får han kun 33 $\frac{1}{3}$ pct. af årslønnen som erstatning resten af livet. Det ser ud, som der også her er tale om en urimelig forskelsbehandling. Det kommer noget an på, hvilken betragtning man anlægger, men umiddelbart vil det synes så.

Udgifterne ved lovændringen anslås til ca. 12,8 mill. kr. for forsikringsselskaberne; dertil skal lægges administrationsudgifter, som automatisk stiger. Dette tal holder næppe helt stik. Skønt jeg ikke er klar over, om dette forhold med de 9 000 og 9 315 kr. er taget i betragtning, mener jeg, at både optræningen, sygdomsbehandlingen i udlandet o. s. v. vil koste flere penge.

Jeg har nu haft lejlighed til at pege på en række punkter i lovforslaget, som grundigt må gennemgås, ligesom jeg også mener, at lovforslaget i almindelighed må gennemgås en grundig behandling i udvalget. Det kan ikke give nogen ekstraordinær hurtig udvalgsbehandling, men forslaget kan påregne en meget velvillig behandling fra min gruppes side; den skal jeg hermed give tilsagn om.

Slipsager: Det lovforslag, som vi her har til behandling, kan jeg på mit partis vegne i det store og hele tiltræde. Der kan være